

Homenatge a Francesc Badia i Batalla

Montserrat **Badia i Gomis**

Joan **Martí i Alanis**

Josep **Gomis i Martí**

Elisabet, Eulàlia, Josep, Isabel, Laura, Guillem, Francesc, Anna i Bernat

● Francesc Badia i Batalla, jurista i ● veguer episcopal d'Andorra

● Montserrat **Badia i Gomis**

Nasqué a Montblanc el 10 de gener de 1923. És el gran dels tres fills del matrimoni format per Francesc Badia i Anguela i Àngela Batalla i Piñas, ambdós naturals de Valls (Alt Camp). El seu pare era director de la sucursal del Banc de Valls a Montblanc. Està casat amb Maria Gomis i Domínguez, de la mateixa població, del matrimoni han nascut tres fills: Francesc, Mariona i Montserrat. Actualment està domiciliat a Sant Julià de Lòria (Principat d'Andorra).

Cursà els estudis primaris al Col·legi de les Germanes Carmelites Vedrunes i els primers cursos de batxillerat al Col·legi de la Mercè de Montblanc, regentat pels pares franciscans. La revolució i la Guerra Civil (1936-1939) l'obligaren a abandonar la vila i a interrompre els estudis. Acabat el conflicte continuà els estudis de batxillerat a Montblanc i a l'Institut de Tarragona. Estudià a la Universitat de Barcelona i obtingué la llicenciatura de dret (1945) i després va fer el curs de doctorat. És diplomad en art medieval.

Ingressà per oposició al Cos de Fiscals Municipals i Comarcals que posteriorment quedà integrat a la carrera fiscal. Treballà durant anys com a fiscal a Vilafranca del Penedès i a Vilanova i la Geltrú i també exercí d'advocat a Barcelona al despatx de Josep Maria Vilaseca i Marcet. L'any 1972 fou nomenat veguer episcopal d'Andorra, pel copríncep Joan Martí i Alanis, que havia residit i treballat uns anys a Montblanc al Col·legi de la Mercè, on s'havien conegut. Exercí aquell càrrec fins l'any 1993. Fou magistrat del Tribunal de Corts d'Andorra. Fou representant del copríncep episcopal (1993), i es jubilà l'any següent.

Amb la Maria Gomis, de joves.

Estudiós i investigador, és autor d'obres jurídiques, com *Legislación del Registro Civil* (Edicions Acervo, Barcelona, 1959) i *Recull de Jurisprudència Penal d'Andorra* (Consell Superior de la Justícia. Andorra la Vella, volums 1975-1994 i 1995-2000). Ha publicat diversos treballs en el mateix àmbit del dret com *Algunas consideraciones sobre el expediente de dominio* i *Revista Jurídica de Catalunya* (Barcelona, abril-juny, 1959). Ha acabat de redactar una extensa obra de teoria jurídica sobre dret penal andorrà, que es troba en fase de correcció. Actualment fa classes de dret penal en el curs de postgrau de dret andorrà impartit a la Universitat d'Andorra.

En el camp de l'art ha publicat l'obra *Assaig sobre el barroc andorrà* (Andorra la Vella, 1991) i algun treball menor sobre el mateix tema.

També ha estudiat la història contemporània i ha publicat *Els camps de treball a Catalunya durant la Guerra Civil 1936-1939* (Barcelona, 2001), on descobreix amb detall els duríssims i repressius camps de treball que es començaren a instal·lar a Catalunya a la primavera de l'any 1938. Darrerament, en un àmbit més pròpiament andorrà, ha publicat *El coprincep Mons. Justí Guitart i el seu temps 1920-1940* (Barcelona, 2007), on relata bona part de la història convulsa d'Andorra i d'Espanya, en el període 1920-1940, a l'entorn del bisbe i coprincep.

Dins de la mateixa temàtica són seus diversos treballs com "Un clergue català injustament oblidat, Mn. Pau Queralt i Gaya" (dins *Anuari 1989* de la Societat d'Estudis d'Història Ecclesiàstica Moderna i Contemporània de Catalunya. Tarragona, 1991), "El refugi de clergues i religiosos a Andorra durant la persecució religiosa de 1936-1939" (dins *Anuari 1992-1993* de la Societat d'Estudis d'Història Ecclesiàstica Moderna i Contemporània de Catalunya, Tarragona, 1997), i "El projecte de concordat espanyol de 1934 i les seves implicacions sobre Andorra" (dins *Papers de recerca històrica*, Andorra la Vella, 2005).

A cavall entre l'art i la història ha publicat "Els monuments i objectes d'interès artístic o històric desapareguts o destruïts l'any 1936 a Montblanc", *Aplec de Treballs* (Montblanc), 9 (1989), p. 87-122 i "Catala Island: l'illa de l'oceà Pacífic que porta el nom d'un frare de Montblanc", *Aplec de Treballs* (Montblanc) 17 (1999), p. 127-136.

A la vegada és autor d'obres de temàtica local de Montblanc com *Petita història de Montblanc* (Barcelona, 2001) i *Guia turística de Montblanc* (dues edicions

Saludant François Mitterrand a Andorra l'any 1986.

Trobada familiar Badia-Giné.

de 1992 i 1995) i, en col·laboració amb Josep M. Grau, del *Diccionari biogràfic històric de Montblanc* (Montblanc, 2008). En aquest àmbit la seva producció és copiosa; ha publicat nombrosos articles a les revistes *Montblanch*, *Espitllera*, *El Foradot*, i d'altres, en ocasions amb el pseudònim Montsalbus.

Ha dedicat també atenció als mitjans de comunicació, especialment a la ràdio. De jove, juntament amb el seu germà, com a tècnic, i uns amics crearen la primera emissora de Ràdio Montblanc (1947) que, per raons òbvies (l'emissora no tenia autorització administrativa, quan encara no feia dos anys que s'havia acabat la Segona Guerra Mundial), fou clausurada vuit dies després de la primera emissió. La seva afició a la ràdio el féu escriure "Apunts per a la història de la ràdio a Montblanc", *Aplec de Treballs* (Montblanc), 6 (1984), p. 199-220 i col·laborar durant una temporada en algunes emissores d'àmbit local.

Seguint l'exemple i les aficions paternes, creà una important col·lecció filatèlica particular que més tard derivà vers col·leccions de marques postals, particularment de marques de censura. L'interès el portà a escriure l'article "Marques postals de Montblanc", *Aplec de Treballs* (Montblanc), 21 (2002), p. 163-180 i altres, encara inèdits, sobre les marques postals de censura durant la Guerra Civil espanyola i la Primera i Segona Guerra Mundial. Com a col·leccionista també és molt aficionat a les plaques de xampany i de cava.

En l'àmbit eclesial va pertànyer, com a avantguardista, a la Federació de Joves Cristians de Catalunya (1935), a la Joventut d'Acció Catòlica (1941), la

Joventut Universitària d'Acció Catòlica (1948) i a Vida Creixent (2000). Ha col·laborat en la publicació *Església d'Urgell*.

L'any 1958 fou cofundador del Museu Arxiu de Montblanc i Comarca. Ha estat també cofundador de l'associació andorrana Intermón Oxfam Andorra i actiu col·laborador de Càritas.

Amb caràcter íntim i familiar ha escrit *Història de la nostra família*, una edició privada que relata amb un detall i una gran profusió de dades la història dels Badia i dels Gomis des del segle XVI fins a l'actualitat.

És fundador, creador i cap de redacció d'una revista electrònica d'àmbit familiar anomenada *Ressò*. Gràcies a aquesta darrera publicació ha posat en contacte diversos familiars que no s'havien relacionat des de feia molt de temps.

Fidel als seus orígens montblanquins, sempre està al corrent de l'actualitat de la vila, i s'interessa molt pel seu desenvolupament turístic i cultural, com mostren els in comptables articles periodístics i la seva participació en la majoria de les celebracions de la vila, com les Festes de la Serra o la Setmana Medieval, de la qual fou el pregoner l'any 1991. Encara que darrerament hi passa menys temporades, cada estiu s'instal·la amb la seva esposa, la Maria, a Montblanc, on celebren el dia de la Mare de Déu d'Agost, amb un dinar familiar, que ja és una tradició.